

BEZPEČNOSTNÍ LIST

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku

1.1. Identifikátor výrobku

Obchodní název nebo označení směsi	Černá tisková kazeta HP Color LaserJet CE740A
Registrační číslo	-
Synonyma	Žádný.
Datum vydání	26-Mar-2012
Číslo verze	04
Datum revize	16-Oct-2018
Datum nahrazení	16-Aug-2015

1.2. Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Určená použití	Tento produkt je černý toner používaný v tiskárnách řady HP Color LaserJet CP5225.
Nedoporučená použití	Žádné nejsou známe.

1.3. Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Telefonní číslo	HP Inc Czech Republic s. r. o. Za Brumlovkou 5/1559 140 00 Prague 4 Česká republika +420 26130 7111
-----------------	---

HP Inc. health effects line

(Bezplatně v rámci USA)	1-800-457-4209
(Přímo)	1-760-710-0048

HP Inc. Customer Care Line

(Bezplatně v rámci USA)	1-800-474-6836
(Přímo)	1-208-323-2551

Email: hpcustomer.inquiries@hp.com

1.4 Pohotovostní telefonní číslo	+420 224 919 293
----------------------------------	------------------

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

2.1. Klasifikace látky nebo směsi

Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008 v platném znění

Tato směs nespĺňuje kritéria pro klasifikaci podle nařízení (ES) 1272/2008 v platném znění.

2.2. Prvky označení

Označení podle nařízení (ES) č. 1272/2008 v platném znění

Obsahuje:	Amorfní křemík, Oxid titaničitý, Styren akrylátový kopolymer, Uhelná čerň, vosk
Výstražné symboly nebezpečnosti	Žádný.
Signální slovo	Žádný.
Standardní věty o nebezpečnosti	Směs nespĺňuje kritéria pro klasifikaci.

Pokyny pro bezpečné zacházení

Prevence	Není k dispozici.
Reakce	Není k dispozici.
Skladování	Není k dispozici.
Odstraňování	Není k dispozici.

Dodatečné informace na označení	Žádný.
---------------------------------	--------

2.3. Další nebezpečnost

Tento postup neobsahuje žádnou ze složek vedenou jako perzistentní, kumulující se v biologickém materiálu a toxická (PBT), nebo velmi perzistentní a vysoce se kumulující v biologickém materiálu (vPvB) podle nařízení (ES) 1907/2006.

Saze jsou IARC klasifikovány jako karcinogen skupiny 2B (látka je potenciálně karcinogenní pro lidi). Vzhledem k tomu, že jsou saze v tomto přípravku ve vázané formě, nevykazují karcinogenní nebezpečí. Žádná z ostatních složek tohoto přípravku není klasifikována jako karcinogen podle ACGIH, EU, IARC, MAK, NTP nebo OSHA.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2. Směsi

Obecné informace

Chemický název	%	Č. CAS / č. ES	Registrační číslo REACH	Indexové číslo	Poznámky
Styren akrylátový kopolymer	<85	Obchodní tajemství	-	-	
Klasifikace:	-	-			
Uhelná čern	<10	1333-86-4 215-609-9	01-2119384822-32-XXXX	-	
Klasifikace:	-				
vosk	<10	Obchodní tajemství	-	-	
Klasifikace:	-				
Amorfní křemík	<3	7631-86-9 231-545-4	01-2119379499-16-xxxx	-	
Klasifikace:	-				
Oxid titaničitý	<1	13463-67-7 236-675-5	01-2119489379-17-XXXX	-	
Klasifikace:	-				

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc

Obecné informace

Není k dispozici.

4.1. Popis první pomoci

Vdechnutí

Postiženého okamžitě přemístěte na čerstvý vzduch. Pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

Styk s kůží

Důkladně omyjte postižené oblasti mýdlem a vodou. Pokud dojde k podráždění či toto přetrvává, vyhledejte lékaře.

Styk s okem

Neprotírejte oči. Okamžitě vypláchněte proudem čisté teplé vody (s nízkým tlakem) po dobu nejméně 15 minut nebo do odstranění částic. Pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

Požítí

Vypláchněte ústa vodou. Vypijte jednu až dvě sklenice vody. Pokud se vyskytnou příznaky, poraďte se s lékařem.

4.2. Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Není k dispozici.

4.3. Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Není k dispozici.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

Obecná nebezpečí požárů

Není k dispozici.

5.1. Hasiva

Vhodná hasiva

CO₂, voda nebo suché chemické látky

Nevhodná hasiva

Nejsou známy.

5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Stejně jako většina organických materiálů ve formě prášku může toner v případě rozptýlení ve vzduchu tvořit výbušnou směs.

5.3. Pokyny pro hasiče

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče Není k dispozici.

Zvláštní pokyny pro hasiče Pokud dojde v tiskárně ke vznícení, postupujte jako v případě požáru elektrického přístroje.

Speciální pokyny pro hašení Nebylo stanoveno.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

6.1. Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Pro pracovníky kromě pracovníků zasahujících v případě nouze Minimalizujte vytvoření a akumulaci prachu.

Pro pracovníky zasahující v případě nouze Není k dispozici.

6.2. Opatření na ochranu životního prostředí Nevylévejte do povrchových vod nebo kanalizace. Viz také část 13 Pokyny k likvidaci

6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění Pomalu materiál vysajte nebo jej shrňte do sáčku či do jiného uzavřeného obalu. Zbývající prach vysajte nebo utřete vlhkým hadříkem. Pokud použijete vysavač, musí být motor zabezpečený proti výbuchu prachu. Jemný prach může tvořit se vzduchem výbušnou směs. Likvidaci provádějte v souladu se státními a místními předpisy.

6.4. Odkaz na jiné oddíly Není k dispozici.

ODDÍL 7: Zacházení a skladování

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení Uchovávejte mimo dosah dětí. Zabraňte vdechnutí prachu, kontaktu s pokožkou a zasažení očí. Použijte při dostatečném větrání. Chraňte před žářem, jiskrami a otevřeným ohněm.

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí Uchovávejte mimo dosah dětí. Udržujte těsně uzavřené a suché. Skladujte při pokojové teplotě. Při skladování chraňte před silnými oxidačními činidly.

7.3. Specifické konečné/specifická konečná použití Není k dispozici.

ODDÍL 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky

8.1. Kontrolní parametry

Limitní hodnoty expozice na pracovišti

Česká republika. PEL. Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Složky	Typ	Hodnota	Tvar
Uhelná čern (CAS 1333-86-4)	PEL (časově vážený průměr)	2 mg/m ³	Prach.

Biologické limitní hodnoty Žádné zaznamenané biologické expoziční limity pro složku / složky.

Doporučené sledovací postupy Není k dispozici.

Odvozená úroveň, při které nedochází k nepříznivým účinkům (DNEL)

Složky	Typ	Cesta	Hodnota	Tvar
Uhelná čern (CAS 1333-86-4)	Pracovníci	Vdechnutí	2 mg/m ³	Lokální, dlouhodobé
		Vdechnutí	1 mg/m ³	Systémové, dlouhodobé
	Spotřebitelé	Vdechnutí	1.75 mg/m ³	Lokální, dlouhodobé
		Vdechnutí	0.06 mg/m ³	Systémové, dlouhodobé

Odhad koncentrací, při kterých nedochází k nepříznivým účinkům (PNECs)

Složky	Typ	Cesta	Hodnota	Tvar
Uhelná čern (CAS 1333-86-4)	Nepoužije se	Mořská voda	5 mg/l	
		Sladkovodní	5 mg/l	

Pokyny pro expozici

, 5 mg/m³ (Dýchatelný zlomek)

, 3 mg/m³ (Dýchatelná částice)

Amorfní silika: USA OSHA (TWA/PEL): 20 mppcf 80 (mg/m³)/%SiO₂, 10 mg/m³ (TWA) 10 mg/m³

TRGS 900 (mezní hodnoty ve vzduchu) - 10 mg/m³ (vdechnutelná částice), 3 mg/m³ (složka procházející do plicních sklípků)

UK WEL: 10 mg/m³ (dýchatelný prach), 5 mg/m³ (vdechnutelný prach)

8.2. Omezování expozice

Vhodné technické kontroly	Používejte v dobře větraných prostorách.
Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků	
Obecné informace	Za normálních podmínek používání není nutné použití osobních ochranných respirátorů.
Ochrana očí a obličeje	Není k dispozici.
Ochrana kůže	
- Ochrana rukou	Není k dispozici.
- Jiná ochrana	Není k dispozici.
Ochrana dýchacích cest	Není k dispozici.
Tepelné nebezpečí	Není k dispozici.
Hygienická opatření	Není k dispozici.
Omezování expozice životního prostředí	Není k dispozici.

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Vzhled	Jemný prach
Skupenství	pevná látka.
Tvar	pevný
Barva	Černý.
Zápach	Slabý zápach plastu
Prahová hodnota zápachu	Není k dispozici.
pH	Nepoužije se
Bod tání/bod tuhnutí	Není k dispozici.
Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu	Nepoužije se
Bod vzplanutí	Nepoužije se
Rychlost odpařování	Nepoužije se
Hořlavost (pevné látky, plyny)	Není k dispozici.
Horní/dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti	
Mezní hodnota hořlavosti – dolní (%)	Nehořlavé
Mezní hodnota hořlavosti – horní (%)	Není k dispozici.
Tlak páry	Nepoužije se
Hustota páry	Nepoužije se
Rozpustnost	
Rozpustnost (voda)	Rozpustnost ve vodě zanedbatelná. Částečně rozpustné v toluenu a xylenu.
Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda	Není k dispozici.
Teplota samovznícení	Nepoužije se
Teplota rozkladu	Není k dispozici.
Viskozita	Nepoužije se
Výbušné vlastnosti	Není k dispozici.
Oxidační vlastnosti	Nejsou k dispozici žádné informace.
9.2. Další informace	
Objemová procenta	Zanedbatelný
Bod měknutí	80 - 130 °C (176 - 266 °F)
Měrná hmotnost	1 - 1.2
TOL (Těkavé organické látky)	Nepoužije se

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita

10.1. Reaktivita	Není k dispozici.
10.2. Chemická stabilita	Stabilní za normálních skladovacích podmínek.
10.3. Možnost nebezpečných reakcí	Nenastane.

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit	Tiskový válec: Vystavení světlu
10.5. Neslučitelné materiály	Silné oxidační činidlo
10.6. Nebezpečné produkty rozkladu	Oxid uhelnatý a oxid uhličitý.

ODDÍL 11: Toxikologické informace

Obecné informace Není k dispozici.

Informace o pravděpodobných cestách expozice

Vdechnutí	Za běžných podmínek předpokládaného použití se u toho materiálu neočekává, že bude nebezpečný při inhalaci.
Styk s kůží	Při styku s pokožkou může nastat mírné podráždění.
Styk s okem	Zasažení očí může způsobit mírné podráždění.
Požítí	Požítí je velmi nepravděpodobné.

Příznaky Není k dispozici.

11.1. Informace o toxikologických účincích

Akutní toxicita Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Složky	Druh	Výsledky testů
---------------	-------------	-----------------------

Uhelná čern (CAS 1333-86-4)

Akutně

Orální

LD50

krysa

> 10000 mg/kg

Žíravost/dráždivost pro kůži Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Vážné poškození očí/podráždění očí Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Senzibilizace dýchacích cest Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Senzibilizace kůže Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Mutagenita v zárodečných buňkách Negativní, neprokazuje mutagenní potenciál (Amesův test: Salmonella typhimurium)
Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Karcinogenita Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Saze jsou Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IACR) a státem Kalifornie na základě propozice 65 klasifikovány jako karcinogen (potenciálně karcinogenní pro lidi, skupina 2B). Ve svých hodnoceních sazí obě organizace uvádí, že k expozici sazím jako takovým nedochází, pokud zůstávají vázány ve výrobové matici, konkrétně v kaučuku, inkoustu nebo v nátěrové hmotě. Saze jsou v tomto přípravku přítomny pouze ve vázané formě. Žádná z ostatních složek tohoto přípravku není klasifikována jako karcinogen podle ACGIH, EU, IARC, MAK, NTP nebo OSHA.

Monografie IARC. Celkové vyhodnocení karcinogenity

Amorfní křemík (CAS 7631-86-9)

3 Neklasifikovatelná z pohledu karcinogenity u lidí.

Oxid titaničitý (CAS 13463-67-7)

2B Může být karcinogenní pro lidi.

Uhelná čern (CAS 1333-86-4)

2B Může být karcinogenní pro lidi.

Toxicita pro reprodukci Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Nebezpečnost při vdechnutí Na základě dostupných údajů nejsou splněna kritéria pro klasifikaci.

Informace o směsích ve srovnání s informacemi o látkách Není k dispozici.

Další informace Úplné údaje o toxicitě nejsou pro toto konkrétní složení k dispozici
Informace o potenciálních vlivech na zdraví naleznete v části 2 a pokyny k poskytnutí první pomoci v části 4.

ODDÍL 12: Ekologické informace

12.1. Toxicita LC50: > 100 mg/l, Ryby, 96.00 Hodiny

Produkt	Druh	Výsledky testů
CE740A (CAS Směs)		
Vodní		
Ryby	LC50	Ryby
		> 100 mg/l, 96 Hodiny
12.2. Perzistence a rozložitelnost	Není k dispozici.	
12.3. Bioakumulační potenciál	Není k dispozici.	
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda (log Kow)	Není k dispozici.	
Biokoncentrační faktor (BCF)	Není k dispozici.	
12.4. Mobilita v půdě	Není k dispozici.	
12.5. Výsledky posouzení PBT a vPvB	Nejedná se o látku PBT nebo vPvB ani o směs těchto látek.	
12.6. Jiné nepříznivé účinky	Není k dispozici.	

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování

13.1. Metody nakládání s odpady

Zbytkový odpad Není k dispozici.

Kontaminovaný obal Není k dispozici.

Kód odpadu EU Není k dispozici.

Způsoby/informace o likvidaci Nerozřezávejte tonerovou kazetu, pokud nebyly podniknuty kroky k zabránění výbuchu prachu. Rozprášením jemných částic mohou vzniknout výbušné směsi ve vzduchu. Likvidaci provádějte v souladu se státními a místními předpisy.

Program recyklace spotřebních materiálů HP Planet Partners (trademark) umožňuje jednoduchou a praktickou recyklaci originálních spotřebních materiálů pro inkoustové a laserové tiskárny společnosti HP. Další informace o této službě a její dostupnosti ve vaší oblasti naleznete na adrese <http://www.hp.com/recycle>.

ODDÍL 14: Informace pro přepravu

Další informace Není nebezpečný podle směrnic DOT, IATA, ADR, IMDG nebo RID.

ODDÍL 15: Informace o předpisech

15.1. Předpisy týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Nařízení EU

Nařízení (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, příloha I

Neuveden v seznamu.

Nařízení (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, příloha II

Neuveden v seznamu.

Nařízení (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách, příloha I v platném znění

Neuveden v seznamu.

Nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek, příloha I, část 1, v platném znění

Neuveden v seznamu.

Nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek, příloha I, část 2, v platném znění

Neuveden v seznamu.

Nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek, příloha I, část 3, v platném znění

Neuveden v seznamu.

Nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek, příloha V, v platném znění

Neuveden v seznamu.

Nařízení (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek, příloha II

Neuveden v seznamu.

Nařízení (ES) č. 1907/2006, REACH, článek 59(1) aktuální seznam látek publikovaný ECHA

Neuveden v seznamu.

Povolení

Nařízení (ES) č. 143/2006 Příloha XIV Látky podléhající povolení

Neuveden v seznamu.

Omezení použití

Nařízení (ES) č. 1907/2006, REACH Příloha XVII Látky podléhající omezení při uvádění na trh a užívání v platném znění

Neuveden v seznamu.

Směrnice 2004/37/ES: o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci

Nepodléhá nařízením.

Jiná nařízení EU

Směrnice 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, ve znění pozdějších předpisů

Neuveden v seznamu.

Jiná nařízení

Informace o všech chemických látkách obsažených v tomto produktu společnosti HP byly ohlášeny nebo se na ně vztahuje výjimka podle zákonů o ohlašování chemických látek v následujících zemích: USA (TSCA), EU (EINECS/ELINCS), Švýcarsko, Kanada (DSL/NDSL), Austrálie, Japonsko, Filipíny, Jižní Korea, Nový Zéland a Čína.

Další informace

Tento bezpečnostní datový list odpovídá požadavkům předpisu (EU) 2015/830. Klasifikace podle předpisu (ES) č. 1272/2008 podle doplnění.

Vnitrostátní nařízení

Není k dispozici.

15.2. Posouzení chemické bezpečnosti

Viz příložený dokument SUMI nebo GEIS, existuje-li.

ODDÍL 16: Další informace

Odkazy

Předpis (ES) č. 1907/2006 z 18. prosince 2006 týkající se registrace, hodnocení, autorizace a omezení chemikálií (REACH) a vytvoření evropské chemické agentury (REACH).

Předpis (EU) 2015/830 z 28. května 2015 doplňující předpis (ES) č. 1907/2006.

Předpis (ES) č. 1272/2008 z 16. prosince 2008 týkající se klasifikace, označování a balení látek a směsí a dodatků (CLP).

Informace o metodě vyhodnocení vedoucí ke klasifikaci směsi

Klasifikace pro nebezpečnost pro zdraví a životní prostředí je odvozena spojením výpočtových metod a případně dostupných výsledků zkoušek.

Plné znění H-vět, která nejsou vypsána v plném rozsahu podle Oddílů 2 až 15

Žádný.

Informace o revizi

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru: 5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi
ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku: 6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

ODDÍL 11: Toxikologické informace: Styk s okem

ODDÍL 11: Toxikologické informace: Požití

ODDÍL 11: Toxikologické informace: Vdechnutí

ODDÍL 11: Toxikologické informace: Styk s kůží

ODDÍL 15: Informace o předpisech: Další informace

ODDÍL 15: Informace o předpisech: Vnitrostátní nařízení

ODDÍL 16: Další informace: Prohlášení

ODDÍL 16: Další informace: Informace o metodě vyhodnocení vedoucí ke klasifikaci směsi

ODDÍL 16: Další informace: Odkazy

ODDÍL 16: Další informace: Informace o školení

Informace o školení

Při manipulaci s tímto materiálem dodržujte návod pro zaškolení.

Prohlášení

Tento dokument Bezpečnostního datového listu je poskytován bezplatně zákazníkům společnosti HP. Údaje jsou nejaktuálnější známé společnosti HP v okamžiku přípravy tohoto dokumentu a společnost věří, že jsou správné. Dokument nelze považovat za záruku konkrétních vlastností produktů dle popisu nebo vhodnosti pro konkrétní použití. Dokument byl připraven podle požadavků jurisdikce určené v části 1 výše a nemusí splňovat požadavky předpisů v jiných zemích.

Cílem tohoto bezpečnostního datového listu je poskytnout informace o inkoustech HP (tonerech) nacházejících se v originálních inkoustových (tonerových) kazetách HP. Pokud jste náš bezpečnostní datový list obdrželi u doplněné, repasované, kompatibilní nebo jiné tiskové kazety než originální kazety HP, vezměte na vědomí, že zde uvedené informace nebyly určeny k poskytnutí informací o těchto produktech a v tomto dokumentu mohou být významné rozdíly oproti informacím v tomto dokumentu a bezpečnostním informacím produktu, který jste zakoupili. Kontaktujte prodejce doplněné, repasované nebo kompatibilní tiskové kazety a požádejte ho o dodatečné informace, včetně informací o osobních ochranných pomůckách, rizicích expozice a pokynech bezpečné manipulace. Společnost HP nepřijímá doplňované, repasované nebo kompatibilní kazety v našich recyklačních programech.

Vysvětlení zkratk

ACGIH	Americká konference státních průmyslových hygieniků (American Conference of Governmental Industrial Hygienists)
CAS	služba Chemical Abstracts Service
CERCLA	Komplexní zákon o odškodnění a odpovědnosti za životní prostředí
CFR	Kodex federálních právních předpisů CFR
COC	Otevřený kelímek -Cleveland
DOT	Ministerstvo dopravy
EPCRA	Zákon o plánování pro případ ohrožení a přístupu veřejnosti k informacím (SARA, Emergency Planning and Community Right-to-Know Act)
IARC	Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny
NIOSH	Národní institut pro zajištění zdraví a bezpečnosti při práci
NTP	Národní toxikologický program (National Toxicology Program)
OSHA	Úřad pro oblast bezpečnosti práce a ochrany zdraví
NPK-P	Přípustný expoziční limit
RCRA	Zákon o zachování a obnově zdrojů (Resource Conservation and Recovery Act)
REC	Doporučeno
REL	Doporučené expoziční limity
SARA	Zákon USA o odstraňování starých zátěží a odpovědnosti za kontaminovaná území z roku 1986 (Superfund Amendments and Reauthorization Act)
NPK-L	Limit krátkodobé expozice
TCLP: <hodnota>	Postup pro filtrování toxických látek
TLV	Mezní limitní hodnota
TSCA	Zákon o kontrole toxických látek (Toxic Substances Control Act)
TOL (Těkavé organické látky)	Prchavé organické součásti